

KOIVISTON viesti

Nro 11 Marraskuu 2007

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

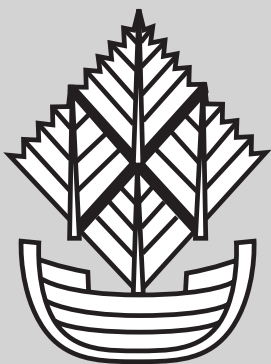

Hannu Veikko
Hoikkala:

MINUN SOTANI

Näin itsenäisyyspäivän alla on oikea aika esitellä Hannu Veikko Hoikkalan yhden miehen muistoja Suomen itsenäisyyden puolustamisesta. Vaikka kirja on kuvaus yhden miehen kokemuksista, on se samalla dokumentti koko sodasta ja sen kokemisesta. Vaikka jokainen sota on yhteisöllinen, koostuu se yksittäisten ihmisten kokemuksista, teoista, tuntemuksista. Hoikkalan sanoin: ”Olen kirjoittanut tämän yhden miehen sotakokemuksen juuri sellaisena – yhden miehen tarinana. Se on kuin muistojen nauha tapahtumista sodan aikana. Kohtaamistani ihmisistä, kokemistani tapahtumista. Se on kertomus yhden miehen kokemuksista sodan aikana. Mitä mielessä liikkui”.

jatkuu sivulla 7

Kaupungin nykyinen johtokaksikko

Primorskin suuret suunnitelmat antavat viitteitä siitä, että kaupungin asukasluku tulee kaksinkertaistumaan lähivuosien aikana. Näin toteaa kaupungin nykyinen johto Koiviston Viestin haastattelussa.

Koiviston Viesti: Miten Primorsk on muuttunut viime vuosien aikana?

Valerij Sjkoldin: Olemme onnistuneet vakiinnuttamaan toimivan yhteistyön öljyterminaalin kanssa. Olen suhteellisen vanha-kantainen ihminen. Mielestäni on oikein, että suuryrityksen aloitessa toimintansa täällä, kunnan on voitava vaatia, että yritys investoi myös tieverkostoon, puistoihin, infrastruktuuriin jne. Tähän mennessä se on vaikuttanut siten, että sairaala on kunnostettu, ja sinne saatiin uudet röntgenlaitteet. Myös lastenkliniikka, koulu, päiväkot, kirjasto ja musiikkikoulu kunnostettiin.

Aleksej Skorodumov: Kaikki, jotka asuvat täällä, rakastavat kaupunkiaan. 1990-luvulla elimme vaikeita aikoja, ja kaupunki rappeutui jonkin verran, mutta nyt olemme jälleen menossa oikeaan suuntaan. Kun ajatellaan kaupungin minimaalista budjetia, meidän tulisi saada vieläkin enemmän irti terminaalista. Tällä hetkellä suurin osa terminaalin verorahoista menee Moskovaan. Jos lakeja muutettaisiin meidän hyväksemme, kaupungin olot paranisivat. Silloin ympäristömme ei olisi niin likainen, tiet ei niin huonoja eivätkä talojen julkisivut niin huonokuntoisia. Mutta nyt meidän on pakko keskittää pienet voimavaramme lämmitykseen, sähköön ja veteen.

Terminaalin ansiosta Primorsk on saanut tulevaisuuden. Aiemmin kaupunki pysyi hengissä Energomash-tehtaan ansiosta. Tehdas valmisti moottoreita Neuvostoliiton avaruusteollisuudelle. Öljyterminaali on luonut 1 000 uutta työpaikkaa, mikä on merkittävä asia kaupungillemme. Jo nyt nuorisomme kouluttautuu terminaalin työpaikkoja silmällä pitäen.

Sjkoldin: Haluan mainita myös joitakin muita asioita. Marraskuussa avaamme uuden jäteveden puhdistuslaitoksen. Tekniikka tulee Saksasta, ja se varmistaa sen, että Suomenlahteen valuu puhdasta vettä.

Hanke on rahoitettu paikallisin, valtiollisin ja yksityisin varoin.

Meillä on myös uusi meripe-lastuslaitos, joka päivystää satamassa. Siellä on pelastusveneitä, ja laitos järjestää erilaisia kursseja. Jo viime kesänä kahdeksan henkeä pelastui laitoksen toimesta.

Toinen hanke, joka muuttaa kaupungin ilmettä, on meren rannassa olevan puiston uudistaminen. Sinne rakennetaan rantabulevardi patsaineen, penkkeineen, kukkineen sekä vierasvenesatamineen. Myös kirkon ympäristö pannaan kuntoon. Olemme jo asentaneet kirkolle uuden portin ja aidanneet alueen. Enää alueelle ei pääse ajamaan autolla. Siellähän oli aiemmin niin likaista ja roskaista, kun ihmiset kulkivat alueen halki matkalla rannalle rentoutumaan.

KV: Mitkä ovat kaupungin suurimmat haasteet tulevaisuudessa?

Sjkoldin: Juomavesi, sähkö sekä asunnot. Vesi on likaista, sähköverkkomme on vanhentunut, lisäksi kärsimme asutuspulasta. Rakenteilla on nyt talo, johon tulee 60 asuntoa, mutta se ei riitä mihinkään. Meidän on pikaisesti rakennettava vähintään kolme taloa lisää.

Öljyterminaalia ollaan laajentamassa, mikä luo 400 uutta työpaikkaa. Kaikki työntekijät tulevat asumaan Primorskissa.

Suunnitelmissa on myös uuden telakan rakentaminen kaupunkiimme. Telakalla työskentelisi 2 000 henkilöä. Ideana on, että telakalla alettaisiin koota öljytankkereita. Rungot valmistettaisiin Pietarissa ja Viipurissa. Venäjällä on huutava pula tankkereista, koska maalla ei ole omaa tankkerilavastoa. Ulkomaisten telakoiden toimitukset kestävät liian kauan, siksi olemme päättäneet alkaa itse rakentaa tankkereita.

Jos suunnitelmat toteutuvat, kaupungin asukasluku kaksinkertaistuu, minkä vuoksi infrastruktuurimme on oltava valmis siihen mennessä.

Kehitys johtaisi myös siihen, että saisimme uuden kulttuuritalon.

Valerij Sjkoldin (vasemmalla) on Primorskin kunnanvaltuuston puheenjohtaja. Hänet valittiin tehtävään yleisillä paikallisvaaleilla kaksi vuotta sitten. Hänellä on kaudesta vielä kaksi vuotta jäljellä. Hän kuuluu myös presidentti Putinin Yhtenäinen Venäjä -puolueeseen, ja hän on puolueen Viipurin alueen puoluesihteri.

Sjkoldin on kokenut virkamies, joka työskenteli pitkään Viipurissa. Hän on myös yrittäjä; pitkään hän toimi hotelli Vyborgin johtajana. Nykyisin hän asuu Primorskissa, jossa hän toimii myös hinaajalaiva-vuokraamon toimitusjohtajana.

Aleksej Skorodumov on Primorskin kunnanjohtaja. Hänen sopimuksesta on kaksi vuotta jäljellä. Hän on kaupungin kasvatteja, syntynyt Saarenpäässä. Hän työskenteli 30 vuotta kaupungin kalastuskolhoosissa ennen kuin siirtyi hallintotehtäviin. Kunnantalossa on 21 työntekijää.

Silloin kirkko tulisi tyhjentää, jotta voimme alkaa restauroida sitä.

Skorodumov: Myös turismi on suuri haaste. Valitettavasti matkailuelinkeino on yhä lapsenkengissä. Meillä ei ole hotelleja eikä ravintolaa. Luotan kuitenkin suunnitteilla olevaan purjehduskerhoon, joka rakennettaneen kirkon lähetyville. Siellä olisi sekä hotelli että ravintola. Parhaillaan etsimme investoijaa hankkeelle.

Tuo nimenomainen hanke

helpottaisi myös Suomesta Venäjälle suuntautuvaa turismia. Voisimme vihdoinkin tarjota yöpymismahdollisuuden ja pakkimatkoja. Parhaassa tapauksessa onnistumme saamaan myös luvan hoitaa rajatarkastukset täällä Primorskissa. Tuolloin myös ulkomaiset veneet voisivat ankkuroida satamaamme.

Anders Mård

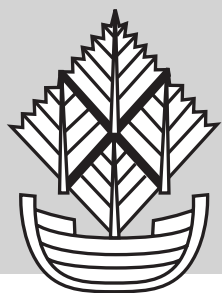
Primorskin kunta

Primorskin kunta koostuu 18 paikkakunnasta. Yhteensä kunnassa on 10 200 asukasta, joista 6 500 asuu Primorskin kaupungissa.

Hallinto on jaettu kolmeen tasoon. Kunta kuuluu Viipurin alueeseen, jonka hallinnollinen keskus on Viipurissa. Alue koostuu 14 itsenäisestä kuntayksiköstä. Alueella asuu yhteensä 188 000 ihmistä, joista 78 700 Viipurissa. Työttömyysaste on 0,5 %. Keskitulot olivat viime vuonna 12 313 ruplaa (350 euroa). Pietarissa vastaava luku on 15 000 ruplaa.

Viipurin alue puolestaan kuuluu Leningradin alueeseen, jonka hallintokeskus on Pietarissa.

SAAKO MUMMO FLIRTTAILLA?

Vuosia sitten, kun kokosin omille lapsilleni joulukalenteria, päätin tehdä Rauha-mummollekin pakettikalenterin. Hän oli muuttanut Angelniemen kotoaan hoitokotiin ja halusin jollain tavalla osallistua hänen arkeensa, vaikken usein kyennytäkään Somerolla vierailemaan. Pakettikalenteri ei ole mikään pula-ajan keksintö, vaan yltäkylläinen rimpsu pieniä lahjoja joulujokaiselle päivälle. Lapsille pakettien keksiminen oli helppoa, pieniä leluja, värikyniä ja karkkeja löytyy ilahduttamaan joulukuisia aamuja. Mutta mitä pientä, aidosti ilahduttavaa ja mummolle sopivaa keksisi paketteihin?

No kettukarkkeja mummolle oli aina, niitä saattoi laittaa mukaan, muttei kuitenkaan joka päiväksi. Lastenlasten koulukuvat, ässäarpa, hiuspinnejä ja jalkakylpysuolaa, kaikki laitettuna kauniisiin kääreisiin. Itse valamiani pikku kynttilöitä, joulukortteja, joissa oli postimerkit paikallaan ja pipareita. Leikkikoulun tukiarpa, jolla mummo voittikin kahvipaketin, ja pari pienen pientä konjakkipulloa. Mummo voisi niitä sitten jalkoihinsa hieroa, raiutiusaatteellinen kun oli. Pikkuriikkisen pinnistellen 24 aarretta oli kiinnitettyinä kauniiseen silkkinauhaan ja valmiina ilahduttamaan omaa mummoa.

Arvelinkin mummon ajatuksesta pitävän, mutten aavistanut millainen menestys kalenteri hoitokodissa oli. Riitti siinä mammoilla puhelemista ja touhuttavaa. Joko oli tämän aamun paketti aukaistu? Mitä Rauhan kalenterissa oli? Noinkohan konjakit menivät linimentiksi? Voi, voi miten on keksittykin! Puhetta ja yhteistä touhua riitti, enemmän kuin yhden ässäarvan raaputtamisen ajaksi.

Vierailulla poiketessani huomasin, että kalenterin ansiosta minulla oli koko hoitokodillinen mummoja plus yksi kuuronpuoleinen kanttori, jotka kaikki olivat osallistuneet yhteiseen touhuun. Kun koko talonväki kokoontui yhteiseen lauluhetkeen, huomasin muutenkin: mummon asettautuessa harmoonin viereen oli kalenterista löytynyt pienen pieni hajuvesipullo korkattu käyttöön ja hiuksissa uusi solki. Jos ei kanttori paljoa kuullut, niin näki ja haistoi kaiken.

Miten pienellä teolla voikaan ilahduttaa isosti. Miten tärkeää on olla läheisten mukana ja miten mukavaa voi flirtti olla, vaikka toinen ei oikein kuule ja toinen ei meinaa nähdä ja muistaa.

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Hartaast'

F1 ja me

Aion kirjoittaa kuolemasta, vaikka sitä pidetään yleensä sopimattomana puheenaiheena. Jopa niin sopimattomana, ettei aikuisen iästäkään ole sopivaa puhua, koska väijäämättä lisääntyvä ikä muistuttaa väijäämättä lähestyvää kuolemasta. Mutta ehkä näin marraskuussa, kun luonto kuolee ja on tuomiosunnuntaikin, sallitte tämän?

Kristityn elämä ja kuolema on kuin formulakilpailu. (Kirjoitan nyt vain ajajista, katsojiin tai varikkohenkilö-kuntaan tämä vertaus ei yllä.) Täällä kierretään ja kierretään loputtoman pitkää kilpailua, samanlaisina toistuvia kierroksia; ohituspaikkoja on vähän ja ratkaisut tapahtuvat usein aivan muuten kuin ajamalla. Kuitenkin jokainen ajaa tosissaan ja korkealla riskillä.

Tiedättehän, että vaikka juoksukilpailussa kaikki juoksevat, vain yksi saa palkinnon. Juoskaa siis niin, että voitatte sen! Jokainen kilpailija noudattaa lujaa itseänsä, juoksijat saavuttaakseen katoavan seppelleen, me saadaksemme katoamattoman. Minä en siis juokse päämäärättömästi enkä nyrkkeillessäni huido ilmaan. (1 Kor 9: 24–26.)

Joku pääsee radalta kesken kisan, keskeyttää. Toiset jatkavat uskollisesti kehän kiertämistä usean kymmenen kierroksen kilpailun loppuun asti. Lopulta voittaja pääsee maaliin ja samalta kierrokselta kaikki muutkin liputetaan ulos, kilpailu päättyy viimein.

Itse Herra laskeutuu taivaasta ylienkelin käskyhuudon kuullessa ja Jumalan pasuunan kaikuessa, ja ensin nousevat ylös ne, jotka ovat kuolleet Kristukseen uskovina. Meidät, jotka olemme vielä elossa ja täällä jäljellä, temmataan sitten yhdessä heidän kanssaan pilvissä yläilmoihin Herraa vastaan. Näin saamme olla aina Herran kanssa. Rohkauskaa siis toisianne näillä sanoilla. (1 Tes 4: 16–18.)

Palkintokorokkeelle nousevat kaikki kilpailijat. (Tässä kohtaa Raamatun kertoma alkaa poiketa vertauskuvasta). Kullakin on oma kansallisuutensa niin kuin formulakuljettajillakin, mutta tallin hymni onkin kaikille sama. Olemme kiertäneet kilparataa kaikki saman tallin kuljettajina, vaikka luulimme ajaneemme yksin, korkeintaan yhden tallikaverin kanssa – hänenkin kanssaan kilpaa. Kaikki ajoimme saman tallin omistamalla autoilla. Nyt kilpailu ja kuolemanvaara on ohi. Nyt soi yhteisen tallimme hymni, ristilippu nousee kaikille, paperisilppua sataa, huuto on korvia huumava, jo hymyilyttää suomalaistakin, joku itkee ilosta.

Tämän jälkeen näin suuren kansanjoukon, niin suuren, ettei kukaan kyennyt sitä laskemaan. Siinä oli ihmisiä kaikista maista, kaikista kansoista ja heimoista, ja he puhuivat kaikkia kieliiä. He seisovivat valtaistuimen ja Karitsan edessä yllään valkeat vaatteet ja kädessään palmunoksa ja huusivat kovalla äänellä:

- Pelastuksen tuo meidän Jumalamme, hän, joka istuu valtaistuimella, hän ja Karitsa! (Ilm 7: 9, 10.)

Veljet, en katso vielä päässeeni siihen asti. Vain tämän voim sanoa: jättäen mielestäni sen, mikä on takanapäin, ponnistelen sitä kohti, mikä on edessä. Juoksen kohti maalia saavuttaakseni voittajan palkinnon, pääsyn taivaaseen. Sinne Jumala kutsuu Kristuksen Jeesuksen omat. (Fil 1: 13, 14.)

Kaisa Koivula, 44 v.

Eino Veikko ASIKAINEN

s. 26.6. 1931 Koivisto
k. 18.10. 2007 Dragsfjärd

Kaipauksella muistaen
Sisko Bertta perheineen
veljet Eero, ja Esko perheineen
Martti ja Harri perheineen
muut sukulaiset ja ystävät

*Ei kuolema ole arvotus,
joka kerran ratkeaa.
Se on ihmisen ihana oikeus,
taipaleensa tehtyä raukeaa.*

Rakkaamme

Hellä Maija KURKI

s. 4.10. 1929 Koivisto
k. 30.10. 2007 Hamina

*Olen valmis lähtemään
ja kaipuuni odottaa vain tuulta,
joka levittää purjeeni.*

Lämpimästi muistaen
Salme, Enni
Rauno ja Leila
Henri ja Nina perheineen
Pirjo, Susanna ja Sami perheineen
sukulaiset ja ystävät

Siunattu läheisten saattamana
Sydämellinen kiitos osanotosta

KOIVISTON **viesti**

ISSN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti

Ilmestyy kerran kuukaudessa,
kuun 25. päivänä.

Lehteen tarkoitetun ilmoitusmateriaalin tulee olla toimituksessa lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopulla.

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm
Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm
Lasten kuvalliset onnittelet 6e/kpl

Aineisto mieluiten digitaalisena:
studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot ja/tai disketti tai CD-levy sekä valokuvat postitetaan osoitteeseen:

Studio Salokannel & Toivonen, Koiviston Viesti p. 03 7824 553
Päijänteentäti 11, 15140 Lahti.

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteeseen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset aina kirjallisena edellämmainittuun osoitteeseen. Laita korttiin postitusosoite ja laskutusosoite, mikäli ne eivät ole samat. Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 20e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 5e. Lehdessä julkaisemattomia artikkeleita ja kirjoituksia tullaan julkaisemaan seuran nettisivuilla www.koivistolaiset.net

Jäsenlehden postituksesta pohjoismaihin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi muualle maailmaan +12 e/vuosi Pankkiyht. Nordea Lahti 109130-305880

Päätoimittaja
Riikka Salokannel, 0400 94 96 95
Toimittajat
Ina Ruokolainen ja Anders Mård
Kuvatoimitus ja taitto
Rami Toivonen, 0400 780 398

Valma Luukka 70 vuotta

“Uskovaisella on aina parhaat päivät edessäpäin”

Koiviston Viestin kirjoituksesta tuttu pastori Valma Luukka on ehtinyt elämänsään palvella Jumalaa ja ihmisiä monella tavalla. Periksi hän ei ole antanut siinäkään vaiheessa, kun työyhteisössä on kiusattu ja toimeentulo on ollut tiukassa. 70-vuotias Luukka elää nyt hyvin ansaitulla eläkkeellä rauhallista kotielämää Askolassa.

Valma kiittää elämänsä arvoistaan koivistolaisia vanhempiaan, Aina (s. Rakkola) ja Paavo Luukkaa, jotka jo tyttären syntymän aikaan osoittivat harvinaista sitkeyttä. Seitsenlapsisen perheen nuorin tytär syntyi rospuuttoaikana, 29. marraskuuta 1937, saareissa ilman kättilön apua.

Evakkoon perhe joutui kahteen kertaan, ensimmäisen kerran Valman ollessa päivää vaille kaksivuotias. Väli rauhan aikana isä ehti vielä rakentaa perheen talon valmiiksi vaimonsa tontille Eistilän kylään. Sieltä Valma ehti jo käydä kuunteluopilaana sisarusten mukana alakoulussa.

Lukemaan hän oppi isänsä polvella nelivuotiaana. Karjalaiskodissa opetettiin lapsille myös kaikki mahdolliset työt ja selviytymisstrategiat – tasa-arvoisesti tytöille ja pojille. Jo lapsena oli opeteltava mm. ompelemaan omat vaatteet, kun äiti ei ehtinyt.

– Kotona piti osata ja auttaa kaikessa, niin kuin kaikissa kodeissa tehtiin 1940- ja 50-luvuilla.

”Miten tästä eteenpäin”-kysymys on koskenut sekä lapsuudenperhettä että myöhemmin Valmaa poikineen. Evakkoretket veivät Längelmäelle ja Särkisaloon, josta matka jatkui Raumalle, Askolaan ja Helsinkiin.

Valma-tyttö ehti käydä koulunsa osittain Raumalla, jossa isä toimi Hollmingin laivanrakennustelakan työnjohtajana. Uudellemaalle perhe kotiutui ensimmäisen kerran jo 1950-luvulla, kun isä rakensi Askolaan talon. Myöhemmin Valma on asunut Helsingissä, Lapinjärvellä, Porvoossa ja uudelleen Askolassa sekä työskennellyt useissa Itä-Uudenmaan seurakunnissa.

Vakaumus kotoa

Valma Luukka kasvoi vanhoillislestadiolaisessa kodissa, jossa uskonnollisuuden keskellä kannustettiin itseenäiseen ajatteluun.

Tytär lähtikin opiskelemaan teologiaa Helsingin yliopistoon, mikä ei siihen aikaan ollut liikkeen suosiossa. Isä Paavo Luukka pysyi Valman tukijana, vaikka hänkin erotettiin Helsingin Rauhaniityksestä.

– Petyin herätysliikkeeseen 60-luvulla, jolloin minut tuomittiin osallistumisestani seurakunnan toimituksiin, esim. saarnaamiseen kirkossa. Petyin myös siihen, että lestadiolaiset kollegat eivät ottaneet minua tutkimusryhmiinsä, vaikka olin ainoa, joka tutki alkuperäislähteistä vanhan Viipurin läänin herätysliikkeen alkuvaiheita 1800-luvulla.

Valma tunnetaan tutkijapiireissä herätysliikettä käsittelevistä kirjoituksistaan, mutta laajemmat tutkimushaaveet jäivät myös perhesyistä. Hänestä tuli rouva Hartala, joka työllään elätti pitkään miehensä ja kaksi poikaa, myöhemmin yksinhuoltajana poikansa Paulin ja Samin.

Raskas työhistoria

Valma työskenteli jo opiskeluaikanaan seurakunnissa

kerho- ja nuorisotyöntekijänä, valmistuttuaan yhdeksän vuotta Helsingin Herttoniemen ja Töölön seurakuntien lehtorina. Lapinjärvellä hän opetti uskontoa lukion ja yläasteen vanhempaina lehtorina 23 vuotta.

1988 pappisvihkimyksen jälkeen hän pääsi toimimaan viikonloppusijaisena ja kirkkoherran viransijaisena useissa seurakunnissa. Rinnalla oli usein tehtävä siivousta tai iltaopetusta, jotta lapset pysyivät leivässä.

– Yleensä otin vastaan kaikkea työtä, mitä minulle tarjottiin, myös vapaaehtoistyötä aina näihin päiviin asti. Vaikeuksien keskellä olen aina kokenut Jumalan täsmähuolenpitoa, pennin tarkkuudella. Mutta kun tein kolmea työtä, tuntui varhaiseläke Jumalan järjestämältä vapautukselta oravanpyörästä.

Erityisen raskaina Luukka muistaa työvuodet, jolloin hän jäi yksin ja joutui kiusatuksi työpaikallaan.

– Pienen koulun uskonnonopettaja on yleensä yksin tehtävissään eikä kuulu seurakunnan työntekijöihin. Sekä koulu että kirkko ovat yhteisöjä, joissa esiintyy eniten terveydenhoidon lisäksi työpaikkakiusaamista. Minä olin sellaisen kohteena 12 vuotta. Psykiatri kirjoitti todistuksen varhaiseläkettä varten kiusaamisen vuoksi,

traumaperäisen rasisushäiriön perusteella.

Onnellinen eläkeikä

Eläkkeelle jäämisensä jälkeen Valma Luukka pystyi keskittymään vanhan äitinsä hoitamiseen Helsingissä, mitä hän pitää arvokkaana asiana, vaikka automokat Porvoosta Helsinkiin kuluttivatkin voimia.

Kypsällä iällä tuli elämään myös uudenlainen onni, sillä Valma löysi puolison, porvooolaisen Keijo Metsäsen. Pari vihittiin 2004.

– Herra täytti lupauksensa, kun valitsi minulle puolison, jonka koivistolaissyntyinen ystäväni ”testamentasi” kuolemansa edellä. Nyt meillä on uusi koti Askolan keskustassa. Olemme toisiimme tyytyväisiä.

Luukka on nyt sinut myös aiempien vaikeuksien ja pettymystensä kanssa. – Nuo kaikki vaiheet ovat onnellisesti ohi. Hyväksikäyttäjäni ja kiusaajiani olen ajatellut samalla tavalla kuin Jaakob veljistään: ”Te tosin tarkoittitte minulle parhaa, mutta Jumala on kaikki kääntänyt hyväksi”.

Tulevaisuudelle Valmalta ei enää ole henkilökohtaisia tavoitteita. Ajatuksissa ovat etenkin Suomen nuoret, joille hän rukoo raittiutta, vanhempien kunnioitusta ja terveitä elämäntapoja.

– Puheenjohtajalt’ iteltää –

Vuosi lähenee loppuaan ja talvi tekee tuloaan. Suomen Koivisto-Seuralle vuosi on ollut työntäyteinen kuten ennenkin. Helsingin Koivistolaiset ry. oli tällä kertaa lupautunut järjestämään koivistolaisten kesäjuhlat. Helsinki juhlien pitopaikkana on herättänyt joskus epäilyjä. On pelätty juhlapaikan löytymistä, ajamista Helsingissä, majoittumisen kalleutta jne. Tällä kertaa nämä epäilykset osoittautuivat vääriksi. Juhlat olivat hienosti järjestetty, osanottajien määrä oli korkea ja taloudellinen tuloskin, nyt kun se on selvinnyt, erittäin hyvä. Siitä vielä kerran kiitokset Pertti Hämäläiselle, Tuula Koppiselle, Kalevi Luukkaiselle ja koko järjestelykoneistolle. Erityinen kiitos Veikko Ilmastille hienosta Koivistoa esittelevästä DVD-levystä.

Seuran johtokunta on tarkastellut vuosikokouksen hyväksymää toimintasuunnitelmaa ja todennut sen toteutuneen pääosin suunnitellusti. Myös yhteys Koiviston nykyhallintoon on syntymässä. Tässä lehdessä on Primorskin kaupunginjohtajan ja valtuuston puheenjohtajan haastattelu. Johtokunnan työvaliokunnan on tarkoitus vierailla Koivistolla joulukuussa tapaamassa herroja ja keskustelemassa yhteydenpidosta jatkossakin. Tästä kuulemme enemmän seuraavissa lehden numeroissa.

Toivotan seuran jäsenille hauskaa ja rentoa pikkujouluaikaa.

Jarmo Ratia

Elämänohjeet

Valma Luukka on listannut neljä tärkeää elämänohjetta, joita hän on pyrkinyt noudattamaan.

Isäni opetus: ”Tee niin kuin on hyvä, ei niin kuin käsketään”

Äitini opetus: ”Jos joku loukkaa sinua, paa tyhmyyve tilli!”

Ystävän opetus: ”Jos sinulla ei ole hyvää sanottavaa, pidä suusi kiinni”

Oma opetus: ”Uskovaisella on aina parhaat päivät edessäpäin”

– Näillä eväillä soudan aina eteenpäin. Rauhan ranta on edessä!

Ina Ruokolainen

**Suomen
Koivisto-Seura r.y.**
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdyssiteenä
– järjestää kotiseututilaisuuksia
– harjoittaa julkaisutoimintaa
– suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Jarmo Ratia
Museokatu 24 A 20, 00100 Helsinki
puh. 09-447 748, 040-745 2627

Varapuheenjohtaja, Juha-Veikko Kurki
Koivistontie 2 C, 02140 Espoo
puh. 09-541 6751, 0400-601 838

Sihteeri, Marja-Leena Montonen
Susisuontie 36, 06200 Porvoo
puh. 019-668 811, 040-500 5026

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Vitikainen
Ratakatu 47, 53100 Lanta p. 05-5448850

Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Pertontpolku 11, 48410 Kotka
puh. 05-228 5621

Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj.
Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 09-455 0501

Jälkipolvitoimikunta, Hanna Silfver pj.
Kalastajantie 7, 20780 Kaarina
puh. 02-243 2940

Hallituksen muut jäsenet:
Raimo Kyytsönen, Mäntsälä. 019-6872845
varalla Hannu Veijalainen, Lahti

Eero Ahtikari, Piikkiö. 050-525 5174
varalla Airi Saarinen, Turku

Risto Kitula, Perniö. 02-735 4328
varalla Ahti Kaukiainen, Salo

Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752
varalla Pertti Hämäläinen, Espoo

Virpi Huhtanen, Espoo. 0440-501 806
varalla Risto Kaukiainen

Hanna Silfver, Kaarina. 02-243 2940
varalla Tuula Koppinen, Espoo

Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098
varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:

Hallituksen pj. Sirpa Taskinen
Intiankatu 11, 00560 Helsinki
puh. 09-797 011

Säätiön asiamies Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo
puh. 040-583 5397

koivisto-saatio@kolumbus.fi

Lappi liekeissä -seminaari Turussa

Saksalaiset Lapissa vapauttivat suomalaisjoukkoja Karjalaan

Turun suomenkielisessä työväenopistossa järjestettiin Lappi liekeissä -seminaari lauantaina 10.11. yhteistyössä opiston ja Turun Yliopiston poliittisen historian laitoksen kanssa. Päivän aikana kuultiin tutkijoiden esitelmiä sodan taustoista, aikalaisten kokemuksia elämästä saksalaisten rinnalla ja kertomuksia evakkomatkoista.

Opiston rehtori, KT Ilkka Virta totesi tapahtuman olleen jatkoa opiston sota-aikaa käsittelevien seminaarien sarjaan.

– Aikaisemmin olemme käsitelleet mm. Viipurin kohtaloa, Lotta Svärd -järjestöä ja vuosi sitten kuulumme suomalaisten ja venäläisten tutkijoiden tulkintoja talvi- ja jatkosodasta. Keväällä on suunnitelmassa pitää evakkoja käsittelevä seminaari, valaisi Ilkka Virta, jonka omat juuret juontavat äidin puolelta Viipuriin.

Ruotsiin ja Pohjanmaalle

Yhteensä Pohjois-Suomesta evakuoitiin yli 100 000 henkilöä ja 51000 kotieläintä, yli 50 000 henkilöä siirtyi Ruotsiin. Heihin kuului YM, psykologi Vappu Hietanen Rovaniemeltä, joka muisteli asukkaiden tiedossa olleen, että evakkoon lähtö tulee.

– Kansa pelkäsi, että, kuten silloin sanottiin, ryssä tulee. Kun sitten Ruotsiin lähtö tuli, 10-vuotiaan lapsen mielessä oli, että siellä odottavat karamellit ja suklaat. Meidän evakkoyhteisömmme sijoitettiin Agnäs-kunnan rukoushuoneeseen. Meillä oli siellä hyvä olla. Isommissa leireissä tapahtui lasten sairastumisia. Muistan nähneeni kuvan, missä oli 16 pientä arkkua, muisteli Vappu Hietanen.

Lähes puolet Lapin asukkaista evakuoitiin Pohjois- ja Keskipohjanmaalle. Liikenneväylät olivat saksalaisten hallussa ja saksalaisten kolonnat täyttivät pohjoiseen vievät tiet. Kunnallisneuvos Aira Tikkanen kertoi perheensä neljä kuukautta kestäneestä evakoreissusta Posiolta Sieviin Keski-Pohjanmaalle.

– Jatkosodan aikana oli eletty saksalaisten kanssa rinnakkain, mutta koko kesä 1944 oli huhuttu evakkoon lähdöstä. Matkaan lähdettiin kävellen, koska autot tarvittiin arkistojen siirtoon. Vastään tuli koko ajan saksalaisia joukkoja, joten matkaan kului kaksi viikkoa, muisteli Aira Tikkanen.

Hän kertoi, että evakkokylässä ei tahtonut ravintoa riittää, kun väkimäärä oli kasvanut. Erilaisten kulttuurien kohtaaminen vaati totuttelua ja sopeutumista. Niinpä koti-ikävä ajoi jo marraskuussa kotiin uhmaamaan olosuhteita ja miinavaaraa.

Lappi liekkeihin

Päivän aikana tuli esiin, että Lapin sota oli osa suurvaltapoliittikkaa. Saksalaiset olivat jo pitkään valmistelleet poistumistaan maasta, Neuvostoliitto vain joudutti sitä tehtyään aselevon Suomen kanssa. Saksalaisjoukkojen poistaminen piti vain tehdä asevoimin, ettei se olisi käynyt verettömästi ja liian joutuisasti. Neuvostoliiton tavoite oli sitoa 200 000 saksalaista pohjoiseen, pois Berliinin puolustuksesta. Tosin sitäkin tärkeämpänä pidettiin suomalaisjoukkojen alasajoa, joten Lapin sota jäi nuorten ikäluokkien harteille.

Suomi teki aselevon Neuvostoliiton kanssa 4.9.1944. Aselepoehtojen mukaan maassamme olleiden saksalaisten joukkojen oli poistuttava Suomesta 15.9. mennessä. Sekä suomalaiset että saksalaiset pyrkivät syyskuussa 1944 välttämään turhia tappioita. Syysmanövereiksi kutsuttuna aikana saksalaiset ilmoittivat milloin he vetäytyvät nimetyltä paikkakunnalta ja parin päivän kuluttua suomalaiset ottivat alueen haltuunsa.

Neuvostoliitto kiinnitti huomion huomiota suomalaisten hitaaseen toimintaan. Valvontakomissio jätti Suomelle uhkavaatimuksen hyökkäystoimien aloittamisesta saksalaisia vastaan. Juuri sopivaan aikaan määräsi Suomen pohjoisia joukkoja johtanut kenraaliluutnantti Hjalmar Siilasvuo omapäisesti tekemään maihinnousun Tornioon. Tämä tapahtuma 1.10.1944 oli kipinä, mikä sytytti Lapin liekkeihin.

Suomalaisia vapautui Karjalan alueelle

Oulun yliopiston ja maanpuolustuskorkeakoulun sotahistorian dosentti, FT Eero Elfvingen valaisi yleisölle Lapin sodan taisteluja. Hän totesi Suomella olevan syytä olla kiitollisia saksalaisille, jotka vastasivat jatkosodan aikana noin puolen Suomen puolustuksesta Oulujoki-linjan yläpuolella.

– Jos Pohjois-Suomen alue olisi ollut suomalaisten vastuulla, miten olisi siirretty joukkoja Karjalaan, pohti Elfvingen.

Hän totesi, että keskinäiset suhteet olivat kolmen vuoden ajan hyvät. Suomen solmima erillisrau-

Tilaisuuden puheenjohtajana toiminut opiston edellinen rehtori Arto Kaarma (vas.) ja nykyinen rehtori Ilkka Virta.

ha olikin saksalaisille järkyttävä yllätys.

– Tornion maihinnousun jälkeen seudulla käytiin Lapin sodan suurimmat taistelut. Hetkeä aikaisemmin aseveljinä olleita saksalaisia ei kuitenkaan aina pidetty pahana vihollisena. Ovatpa jotkut veteraanit kertoneet ampuneensa mieluummin ohi, valaisi Elfvingen.

Poltetun maan taktiikan vuoksi saksalaisten moottoroidut joukot etenivät sujuvammin, kuin perässä tulevat suomalaiset, joiden oli siltojen ja ehjien teiden sijaan kuljettava vaikeakulkuista ja mii-noitettua maastoa pitkin. Tutkijoiden mukaan saksalaisjoukot ja materiaali poistui Lapista niin ripeästi kuin niissä olosuhteissa oli mahdollista.

Viimeiset saksalaiset poistuvat Suomen alueelta 27. huhtikuuta, minkä jälkeen Suomi katsoi sodan tosiasiallisesti päättyneeksi. Päivää on vietetty vuodesta 1987 kansallisena veteraanipäivänä.

Kullervo Huppunen

Yksi kolmesta seminaarissa olleesta Lapin sodan veteraanista oli lennostossa palvelut Viipurissa syntynyt Pentti Vanamo.

Englannin laivasto Koivistolla 1919

Ensimmäisen maailmansodan jälkimmäisessä kesällä ja syksyllä 1919 oli Koiviston salmi Englannin ja Neuvosto-Venäjän välisten sotatoimien keskipisteenä. Saksan kukistuttua ja aselevon astuttua voimaan marraskuussa 1918 lähetti Englanti laivasto-osaston Itämerelle.

Muodollisena perusteluna tälle toimenpiteelle oli aselevon pykälien noudattamisen valvonta, mutta todellinen syy oli halu näyttää Britannian merimahdin voimaa ja pelko Neuvosto-Venäjän vaikutuksen lisääntymisestä itsenäisyytensä hapuilevia ensiaskeleita astelevissa Baltian maissa.

Tallinnaa tukikohtanaan käyttäen kontra-amiraali Edwyn Alexander-Sinclairin komentamat englantilaisalukset tukivat virolaisten itsenäisyystaistelua Narvan rintamalla tulittaen raskaalla tykistöllään punaisten joukkoja ja mm. valloittivat kaksi venäläistä hävittäjää luovuttaen ne sitten Viron laivastolle.

Tammikuussa 1919 jäätilanen pakotti englantilaiset vetäytymään itäiseltä Suomenlahdelta. Laivasto-osasto siirtyi Libauhun (Liepaja) ja osittain kotimaahansa saakka. Huhtikuussa 1919 Englannin ”Itämeren laivasto” uuden komentajansa kontra-amiraali Sir Walter Cowanin johdolla oli jälleen Tallinnassa. Toukokuussa laivasto-osaston vahvuus oli jo neljä risteilijää, kymmenkunta hävittäjää ja kuusi sukellusvenettä emälaivoineen. Vastapuolen eli Venäjän Kronstadtin sijoitetun laivaston vahvuus puolestaan oli kaksi taistelulaivaa, kaksi risteilijää, kaksitoista hävittäjää, seitsemän sukellusvenettä ja yksi miinanlaskija. Englantilaiset sotalaivat partioivat ja suorittivat vartiointipalvelua Seiskarin itäpuolisilla vesialueilla käyden pienehköjä tulitaisteluja venäläisten hävittäjien kanssa.

Englannin laivaston tukikohta Koivistolla

Amiraali Cowanin halutessa kiihdyttää ja aktivoida toimintaansa venäläisiä vastaan pyysi ja sai Englanti Suomen hallitukselta luvan englantilaisten laivojen ja lentokoneiden tuloon Suomen alueelle ”laivastovierailuun verrattavalle vierailulle”. Tämän vähintäänkin oudon diplomaattisen kiemuran suoman valtuutuksen turvin Cowan siirtyi laivasto-osastoineen 5.6.1919 Koivistolle. Koiviston salmi oli suojaisa ja sijainniltaan erinomainen ankkuripaikka Kronstadtin suuntautuvia operaatioita ajatellen.

Eivät suomalaisetkaan toimetomina olleet. Kesäkuun puolivälissä lähetettiin englantilaisten avuksi vartioristeilijät Matti Kurki, Turunmaa ja Hämeenmaa sekä miinalaiva M 1, kaksi T-venettä ja kahdeksan A-venettä. Suomalaisalukset ankkuroituivat Koiviston kirkon kohdalle englantilaisten ollessa siitä etelään.

Salmen pohjoispään suomalaiset sulkiivat miinoilla, englantilaiset puolestaan etelään puolella ja sukellusveneverkoilla.

Kesäkuu kului lähinnä odotellessa ja pienen nahistelun merkeissä. Venäläiset taistelulaivat tulittivat englantilaisia pakottaen nämä pysymään sulun takana salmessa välttämättä kuitenkin samalla itse tulemasta Kapriin lahden ja Seivästön välille lasketujen miinakenttien länsipuolelle. Tappioitakin kärsittiin. Venäläinen hävittäjä upotti englantilaisen sukellusvene L 55:n, jonka koko miehistö menehtyi. Venäläiset nostivat veneen myöhemmin, kunnostivat sen ja liitivätkin omaan laivastoonsa. Kesäkuun 17. päivän vastaisena yönä torpedoi vuorostaan Terijoelta lähtenyt luutnantti Agarin komentama moottoritorpedovene venäläisen risteilijä Olegin Yhinmäen luona.

Laivaston ilmavoimat saapuvat

Heinäkuun alussa saapui englantilaisten vahvistukseksi lentokoneiden tukialus Vindictive mukanaan 12 lentokonetta. Se ennakoivai uudenlaisen sodankäynnin alkua. Koivistolla oli ollut jo vuodesta 1918 pieni vesikoneiden lentoasema, jota käyttivät aluksi saksalaiset ja sittemmin myös Suomen ilmavoimien koneet. Englantilaiskoneiden saapumisen myötä lentoasemaa laajennettiin merkittävästi.

Osa Vindictiven tuomista lentokoneista oli Camel- ja Strutter-merkisiä maakoneita, joita varuten tehtiin 270 metrin pituinen kiitatie. Lento-osaston päällikkö, laivueenkomentaja Donald sai yksikkönsä toimintavalmiiksi viikossa ja koneet aloittivat tiedustelu-, ilmakuvauksen- ja partiolennot lähinnä Kronstadtin - Pietarin suuntaan.

Ensimmäisen ilmaiskun Kronstadtin englantilaiset koneet tekivät 30.7.1919. Hyökkäykseen osallistui viisi Short-vesikonetta, kolme Camelia, kaksi Truttelia ja yksi Griffin. Kiitatie ei ollut vielä täysin valmis, joten Strutterit nousivat ilmaan tukialuksen lentokannelta. Hyökkäyksen kohteena olivat linnoituksen satamassa olleet sukellusveneet ja niiden emälaiva Pamjat Azovan. Koneet pudottivat yhteensä 16 pommia ja ilmoittivat saaneensa viisi osumaa, yksi vaurioituneista aluksista oli palamaan syttynyt säiliöalus Tatjana.

Elokuun aikana englantilaiset tekivät tavanomaisen meripartiointin lisäksi kaikkiaan 10 pommituslentoa, joiden tulokset jäivät kuitenkin vähäisiksi, yksi venäläisten

tähystyspallo ammuttiin alas Grasnaja Gorgan yläpuolella. Venäläisistä lentokoneista ei ollut huolta, mutta heidän ilmatorjuntansa kehittyi nopeasti tehokkaaksi.

Torpedoveneet hyökkäävät Kronstadtin

Luutnantti Agarin onnistuneesti suorittama risteilijä Olegin torpedointi innosti amiraali Cowanin toteuttamaan laajemman yhdistetyn torpedovene- ja lentohyökkäyksen Kronstadtissa olevaa neuvostolaivastoa vastaan. Englannista siirrettiin hinaamalla seitsemän CMB-moottoritorpedoveneitä Koivistolle, jonne ne saapuivat 30.7.1919.

Hyökkäys toteutettiin elokuun 17. pnä ja siihen osallistuivat mt-veneiden lisäksi kaikki käytävissä olleet lentokoneet eli neljä Short-vesikonetta, kaksi Strutteria sekä yksi Camel ja Griffin. Lentokoneiden ensisijaisena tehtävänä oli vetää venäläisten huomio pois mereltä ja siten mahdollistaa torpedoveneiden toiminta.

Veneet lähtivät Koivistolta illalla klo 22.00 ja suuntasivat Inon kautta kohti Kronstadtia. Lentokoneet olivat kohteen yllä klo 1.30, pudottivat pommikuormansa ja jatkoivat sen jälkeen vielä lentoa linnoituksen yllä. Hämäys onnistui täysin, venäläiset suuntasivat kaikki valonheittimensä ja ilmatorjuntaan soveltuvat tykkinsä taivaalle ampuen pommikoneita. Samaan aikaan moottoritorpedoveneet lähestyivät satamaa kahtena ryhmänä.

Ensimmäisen ryhmän vene CMB 79 ampui torpedonsa kohti Pamjat Azovia osuen siihen. CMB 31 osui kahdella torpedolla taistelulaiva Petropavlovskiin, joka upposi. Kolmannen veneen, CMB 88:n torpedoista toinen osui uppoavaan Petropavlovskiin ja toinen taistelulaiva Andrei Pervozanyihin. Toisen veneen ryhmän torpedot eivät aiheuttaneet vahinkoja venäläisaluksille, jotka olivat havahtuneet torjumaan myös mereltä tulevaa hyökkäystä ampuen englantilaisveneitä vimmatusti. Ahtaassa satama-altaassa syöksyvistä veneistä kaksi törmäsi toisiinsa.

Hyökkäyksen saldo oli englantilaisten arvion mukaan hyvä. He menettivät kolme venettä ja kaatuneina kuusi upseeria sekä yhdeksän miehistön jäsentä. Kolme upseeria ja kuusi merimiestä jäi vangeiksi. Venäläiset olivat menettäneet sukellusveneiden emälaivan ja kaksi taistelulaivaa. Ne kaikki nostettiin, telakoitiin ja korjattiin myöhemmin.

Torpedoveneiden hyökkäys ei lannistanut venäläisten taistelutahtoa. Sukellusvene Pantora upotti torpedolla 31.8.1919 Seiskarin itäpuolella englantilaisen hävittäjä Vittorian. Muutamaa päivää myöhemmin englantilainen hävittäjä

Risteilijä Delhi toimi Koivistolla amiraali Cowanin lippulaivana.

Englantilaisten torpedoveneiden Kronstadtissa upottama taistelulaiva Petropavlovsk.

Verulan upposi Seivästön edustalla todennäköisesti osuttuaan omasta miinoitteesta irronneeseen miinaan.

Englantilaisten lentokalusto alkoi olla loppuunkulunut, mutta he jatkoivat sitkeästi pommituslentoja Kronstadtin, tuloksena oli ainakin lokakuussa tapahtunut hävittäjä Svobodan vaurioittaminen. Apua kalustopulmiin piti tulla, kun lentokoneiden tukialus Furious saapui syyskuussa Itämerelle mukanaan Koivistolle tarkoitettut kuusi Shortia, kaksi Sopvith Strutteria ja kaksitoista Camelia. Mielenkiintoisena yksityiskohtana kerrottakoon, että Furiousin seuraava esiintyminen Suomen lähivesillä tapahtui 30.7.1941. Silloin tuolta tukialukselta lähteneet torpedopommittajat hyökkäsivät Petrosamossa Liinahamarin satamaan. Vuoden 1919 vihollisista oli tullut liittolaisia ja Englanti katsoi ilman sodan julistusta voivansa pommittaa entisen ystävänsä satamaa.

Amiraali Cowanin ja laivueen komentaja Donaldin ilo uusista lentokoneista osoittautui ennenaikaiseksi. Furiousin tuomista 20 koneesta vain kaksi oli lentokunnossa, loput olivat perusteellisen kunnostuksen tarpeessa. Englantilaiset jatkoivat kuitenkin lentojaan tehden kaikkiaan noin 60 ilmahyökkäystä Kronstadtia vastaan menettäen niissä ilmatorjunnan alasampumana kolme konetta.

Sotatoimien saldo

Jo lokakuussa säiden kylmenemisen vaikeutti lentotoimintaa. Vesijäähdytteiset moottorit jäättyivät ja voiteluöljy jäähdytti. Marraskuussa lennot oli kokonaan lopetettava, Pohjolan alkava talvi oli ylivoimainen este lämpimämpiin ilmasto-oloihin suunnitelluille lentokoneille. Koiviston lentokenttä ja vesilentoasema määrättiin evakuoitavaksi 25.11.1919. Kun ilma jälleen muutaman päivän kuluttua lämpeni, käsky peruttiin ja meri-

partiointi lentokoneilla aloitettiin uudelleen. Sitä jatkettiin joulukuun 11. päivään saakka, jolloin mukaan kotiin Englantiin otettavat lentokoneet lastattiin tukialus Vindictivelle. Melkoinen joukko koneista upotettiin korjauskelvottomina Koiviston salmen syvyysiin. Viimeiset brittiläiset alukset poistuivat Koivistolta joulukuun 19. päivänä.

Englannin laivaston ilmavoimien koneet operoivat Koivistolta vuonna 1919 viiden kuukauden ajan. Ne lensivät kaikkiaan 837 operatiivista lentoa. Käytössä olleista 55 koneesta 33 menetettiin. Kolme konetta ammuttiin alas, yhdeksän teki pakkolaskun mereen, seitsemän tuhoutui nousussa tai laskussa ja 14 vaurioitui muista syistä korjauskelvottomiksi. Neljä lentäjää sai surmansa ja kaksi loukkaantui.

Suomen laivastolle yhteistoiminta englantilaisten kanssa tuli kalliiksi. Amiraali Cowanin vaatimuksesta suomalainen suojausosasto partioi Koiviston vesillä niin kauan kuin englantilaiset viipyivät siellä. Meren alkaessa joulukuussa jäätyä lähti osa rannikkolaivueesta 15.12. Helsinkiin, mutta mm. torpedoveneet jäivät odottamaan viimeistenkin englantilaisten poistumista. Jäänmurtaja Ilmarinen (ent. Silats) saapui 22.12. avustamaan torpedoveneitä rannikkoväylää pitkin kohti Helsingin sotasatamaa. Jään paksuus saaristossa oli jo 15 cm ja pitkän saattueen viimeisinä kulkevat torpedoveneet C 1, C 2 ja C 3 jäivät 23.12. vastaisena yönä Viipurin lahden edustalla umpeutuvassa railossa jäiden puristukseen. Puurakentaisten alusten kyljet painuivat kasaan ja vesi tulvi repeytyvistä saumoista sisään. Ilmarisen onnistui pelastaa miehistö, mutta torpedoveneet upposivat. Suomen laivasto oli yhdessä yössä menettänyt 20% silloisesta raskaammasta aluskannastaan.

KESÄN 2008 KOIVISTO-JUHLAT PORVOOSSA

Jo yli 50 vuotta toiminut Suomen Koivisto-Seura järjestää jokakesäiset Koiviston pitäjäjuhlansa Porvoossa ensi heinäkuun viimeisenä viikonloppuna.

Seura perustettiin Porvoossa 19. syyskuuta 1948 toimimaan yhdysiteenä yli 300:aan eri seurakuntaan muuttamaan joutuneelle yli 13.000 koivistolaiselle sen jälkeen, kun ajatus Meri-Koiviston perustamisesta Pernajan rannikoseudulle oli torjuttu Eduskunnassa. Seuran kotipaikka on siitä lähtien ollut Porvoon kaupunki. Seura toimi vuosikymmenet Koivistolaisten Seuran nimellä, koska sen perustamisen aikaan ei saanut käyttää Neuvostoliitolle kuuluvan alueen, Koiviston, nimeä. Perustajajäseniä olivat m.m. toimitusjohtaja (myöh. talousneuvos) **Sulo-O. Hoikka-la**, pankinjohtaja **Eino Kitula** ja kassanhoitaja **Tilla Kitula** sekä Koiviston Yhteiskoulun rehtori **Hilda Myyryläinen** ja Koivistolla viimeisenä kirkkoherrana toiminut **Mauno Koivuneva**.

Porvoossa on vietetty Koivisto-juhlia jo kuutena kesänä aikaisemmin. Juhlien katkeamaton sarja alkoikin juuri täällä Porvoossa 6. - 7. elokuuta 1949. Tuolloin näille juhlille kokoontui koivistolaisia joka puolelta eteläistä Suomea n. 2000, ehkäpä osin amerikansuomalaisen **John E. Ketosen** lähettämän kahvin houkuttelemisena. Lauantain Muistojen iltaa vietettiin Seurakuntakodissa, missä istumapaikkoja oli kylläkin vain 400, mutta saman verran yleisöä seurasi ohjelmaa kovaäänislaitteiden välityksellä salin ulkopuolella. Sunnuntain jumalanpalveluksessa, jossa saarnasi tri **Erkki Kansanaho**, oli sanankuulijoita Tuomiokirkko tupaten täynnä lehtereitä myöten, mutta sadat joutuivat seuraamaan toimitusta ulkona. Pääjuhla pidettiin Linnamäellä. Siellä

pääpuhujana oli kansanedustaja **Johannes Virolainen**, ja juhlaesitelmän piti tri Kansanaho.

Koivistolaisten Seuran kanssa samoihin aikoihin, 19.9.1949 Porvoossa perustettu Koivisto-Säätiö tukee koivistolaisten henkisiä ja taloudellisia pyrkimyksiä. Sekin jouduttiin aluksi nimeämään Koivikko-Säätiöksi edellä kerrotusta syystä. Koivistolaisten näkyvänä yhdyssiteenä ja Seuran jäsenlehtenä toimiva Koiviston Viesti, jonka Mauno Koivunevan perusti Perniössä joulukuussa 1949, on ilmestynyt jatkuvasti kerran kuussa kaikki kuluneet vuodet.

Koivistolaisten kaksi-, joskus kolmipäiväisiäkin kesäjuhlia on totuttu viettämään heinäelokuun vaihteessa. Ne pidetään vuorovuosin niillä 12 paikkakunnalla, jonne on asettunut

suuremmin määrin Koiviston kauppalasta ja sen maalauskunnasta lähtöisin olevia perheitä - Raumalta Lappeenrantaan, Tampereelta Helsinkiin. Tänä vuonna juhlalähtö pidettiin Helsingissä, Munkkiniemen yhteiskoululla. Edellisen kerran juhlalähtö pidettiin Porvoossa v. 1999. Nyt tulevana kesänä, 26. - 27. heinäkuuta juhlien tapahtumat keskittyvät Linnankosken lukion tiloihin, kun Tuomiokirkkoa ei vielä voida käyttää jumalanpalvelukseen. Päivien yhteydessä juhlalähtöä järjestävä yhdistys, Porvoon seudun Koivistolaiset, esittää sotakorvauslaivojen rakentamisesta kertovan näytelmän. Koivistolaisille laivanrakentajille, Eistilän kylän **Aug. Mannoselle** ja **Kalle Pullille** oli annettu melkein pätkä diktaattorin valtuudet vastata työn on-

nistumisesta. Sotakorvauksena NL:lle toimitettuja kolmimastoisia kuunareitahan rakennettiin Hamarissakin, missä töiden johtajana toimi porvoolainen laivanrakentaja insinööri **Gösta Gynzell**.

Kaupunginjohtaja **Henricson** on luvannut saapua pääjuhlaan tai lähettää edustajansa, mikäli hänen omaan aikatauluunsa ei sovi.

Martti Piela

Juhlatoimikunnan tiedotusvastaaja

Koivisto Seura ry ja Koivisto Viesti julistavat jälkipolville

KIRJOITUSKILPAILUN

johon Koivistolla syntyneet, eivät edes saa osallistua. Toivomme heidän kuitenkin aktiivisesti motivoivan jälkipolviaan tarttumaan kynään tai paremminkin näppäimistöön.

Kilpailun tarkoituksena on aktivoida syntyperäisten koivistolaisten jälkeläisiä koivistolaisuuteen, omien juurien löytämiseen ja koivistolaisen perinteen elävöittämiseen.

Kilpailussa on kaksi sarjaa, jotka vain summittaisesti jakavat kirjoittajat ikäryhmiin.

Sarjat:

1. jälkipolven koivistolaiset.

Ne meistä, joiden jompikumpi vanhemmista on syntynyt koivistolainen tai asunut päätoimisesti Koivistolla vuonna 1939.

2. jälkipolven koivistolaiset.

Ne meistä, joiden jompikumpi isovanhemmista on syntynyt koivistolainen tai asunut päätoimisesti Koivistolla vuonna 1939.

Myös aihepiirejä on kaksi. Otsikointi on vapaa ja sisältöäkin voi soveltaa tilanteen ja tarpeen mukaan.

Aiheet:

Jos olisin elänyt/eläisin Koivistolla.

Millaista oma elämä olisi, jos olisikin elänyt Koivistolla silloin joskus tai jos Koivistolla voisimme elää nykyisin.

Miu mummoi, mei äijä.

Omien isovanhempien, esi-isien, isotätien ja kyläkummien tarinaa, haastattelujen, kuulopuheiden, kirjeiden tai kuvitelmien pohjalta.

Kirjoitukset, joiden ihannepituus on kaksi A4 liuskaa, tulee lähettää 31.3.2008 mennessä Koiviston Viestiin, osoitteeseen Koiviston Viesti, Studio Salokannel&Toivonen, Hämeenkatu 5, 15110 Lahti. Teksti ja lähetyskuori tulee varustaa nimimerkillä ja suljetulla kuorella, josta nimimerkin takaa löytyvät kirjoittajan oikeat yhteystiedot.

Palkinnot: Kummassakin sarjassa jaetaan 200€ pääpalkinnot. Palkinnon saajat julkaistaan kesän 2008 Koivisto-juhlilla Porvossa. Voittaneet tekstit ja mahdollisesti muita mukavia juttuja julkaistaan Koiviston Viestissä. Tekstejä voidaan lunastaa Koiviston Viestissä julkaistavaksi 100€ korvauksella.

Tuomaristo: Tuomariston puheenjohtajana on Koivisto Seuran puheenjohtaja Jarmo Ratia, sekä jäsenenä maaseutukomedioistaan tunnettu TV-käsikirjoittaja, kirjailija Heikki Luoma, jälkipolvia edustava kasvatustieteiden maisteri Marja-Riitta Sulonen, Koivisto tuntija Paula Hovi, kääntäjä Virpi Huhtanen ja Koiviston Viestin päätoimittaja Riikka Salokannel

Jarmo Ratia
Suomen Koivisto Seura ry

Riikka Salokannel
Koiviston Viesti

SÄHKÖURAKOINTI KIIKKA & KONTTILA OY

PL 19
00581 HELSINKI

Susitie 12
00800 HELSINKI

PUH. 09-8624 2040
FAX 09-8624 2050

Karjala-myymäla

Karjala-tuotteiden erikoisliike
Tilaa ilmainen kuvastomme
Puh. 05-541 4650, Kauppakatu 41, Lappeenranta
www.kareliaklubi.com — kauppa@kareliaklubi.com.

MATKATOIMISTOPALVELUT RYHMILLE, TILAUSAJOT

PORNAISTEN MATKAILU OY

P. 019-664 7269, 0400-184 899 07170 PORNAINEN

Suomalaista puutavaraa
- tärkeintä on hyvä laatu,

HAVESA
HAMINAN VEISTOSAHA OY
HAVESA TIMBER OY

TÄNTTUTIE 6, 49460 HAMINA, Puh.: (05)7575 200, Fax.: (05) 7575 250
E-mail: havesa.timber@havesa.fi www.havesa.fi

Mainos ja tabloid -lehdet
painaa

**Lehtipaino Keskiuusimaa
Riihimäki**

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Kirjotuksii` ja kuulumissii`

Koiviston kaikki suvut v. 1741-1899 kirja on ilmestynyt

Seppisen ja Reitin sukujen sukututkija Hannu Seppinen antoi minulle kesällä uuden kirjansa Koiviston suvut v. 1741-1899. Luin kirjan suurella mielenkiinnolla, onhan se myös omien koivistolaisten sukujeni historiaa. Kirjasta saa hyvän kuvan Koiviston asukkaista, sukujen edustajien määristä, talojen määristä ja esi-isiemme elämästä; heidän sairauksistaan, kuolemasystään ja eliniästään. On myös mielenkiintoista seurata sukunimien muodostumista. Kirja on mielenkiintoinen kaikille Koiviston sukujen edustajille tai muuten koivistolaisuudesta kiinnostuneille. Se on oiva lahjakirja kaikille koivistolaisille ja heidän jälkeläisilleen. Ennen tai myöhemmin kaikkia Koivistolla syntyneiden lapsia ja lapsenlapsia alkaa kiinnostamaan juurensa. Monikaan ei kuitenkaan ole valmis aloittamaan sukujuuriensa tutkimista, mutta kirjasta saa hyvän kuvan omista koivistolaisista juuristaan. Kaikilla meillä koivistolaisia juuria omaavilla on geneejiä monista eri koivistolaisista suvuista.

Koiviston suvut v. 1741-1899 Kirja kertoo kaikista Koivistolla eläneistä suvuista vuosina 1741-1899. Myös sukunimien aiempia esiintymisiä on mainittu kirjassa. Kaikista suvuista on mainittu koska ja mistä suku on

tullut Koivistolle, jos se on tiedossa. Suuremmista suvuista on mainittu kantaisän, -isien nimi, syntymäaika, kaikkien jälkeläisten määrä, ensimmäinen vuosimaininta koska kantaisä esiintyy henkikirjoissa tai rippikirjoissa. Tiedostossa olevien suvun nimeä käyttäneiden määrä nykyään. Suomessa olevien samaa sukunimeä käyttävien määrä, sukunimen toiseksi sukunimeksi vaihtaneiden uusien sukunimien luettelo. Suvun kantatalo ja -kylä sekä kylät, joissa sukua esiintyi vielä v. 1939 Koivistolla. Sukunimen esiintyminen muissa pitäjissä ja Inkerissä, erityisesti Karjalan pitäjissä ja mahdolliset ensiesiintymiset muissa pitäjissä.

Kiitos Hannulle suuresta työstä jonka tuloksena tämä mielenkiintoinen kirja on nyt ilmestynyt.

Wien marraskuussa 2007

Marja Liisa Wolf

Seppisen ja Reitin sukuseuran puheenjohtaja

Kirjaa voi tilata Hannu Seppiseltä, Kirja on A5 kokoa ja 150-sivuinen. Hinta 15 € puh 040 7031244, hannuseppinen@gmail.com

Koiviston suvut v. 1741-1899

jatkuu sivulta 1

Hannu Veikko Hoikkala:

MINUN SOTANI

Koivistolaisen kalastajan poika palveli Hämeen Ratsumentissä 1.9.1940 - 15.11.1944, neljä vuotta, kaksi kuukautta ja viisitoista päivää. Kirja käsittelee aikaa kronologisesti: ensi kosketusta sotaan, Hoikkalan omia vaiheita, taisteluita, haavoittumista etenemisvaihetta, vetäytymistä, aselepoa, sodan päättymistä. Täsmällisen pelkistetyksi Hoikkala on kertonut tarinaa, jonka tyttärensä, toimittaja Ulla Maria Hoikkala, on sanelun pohjalta toimittanut kirjaksi.

Sotatoimien ja taisteluiden kuvaamisen rinnalla välittyy tarina miehestä, joka hoitaa tehtävänsä isänmaansa hyväksi. Se kertoo sotilaan arjesta, elämän läpi kestävästä ystävydestä ja toveruudesta saman kokeneiden kesken. Huumori auttoi vaikeissa olosuhteissa, kalastus toi lisäsiänpäin lisäksi vaihtelua kokemuksiin. Kirja on armollinen lukijoilleen, vaikka se kertoo pahoistakin tapahtumista ja kauheuden hetkistä, on pahin varmasti kirjoitettu rivien väliin.

”... Siellä vietimme talven 1942 ja kirjastelimme kovissa pakkasissa Äänisen rannalla. Eväiden syöminen oli vaikeaa, koska ne jäätivät niin, että niitä ei saanut irti toisistaan. Heinlahden kylässä oli yksi karmeimpia tappeluja. Taistelujen keskellä oli siviilejä –lapsia ja naisia. Sitten meille tuli komennus että piti lähteä...”

Kirjan kautta välittyi myös kuva Hannu Hoikkalan ja Heikki Huoposen välisestä, elämän kestäneestä ystävydestä, jota Ulla Hoikkala puheenvuorossaan kuva:

”Sivuilta huokuu myös huumorin kukka, vaikka ympärillä tapahtui kauheita asioita. Huoposen Heikin kanssa isäni koki monta kuritonta tilannetta ja näille tilanteille on naurettu monet kerrat kotona keittiön pöydän äärellä. Ei niin kauheaa tilannetta ollut etteikö Heikki siihen jotakin hauskaa keksinyt”.

Vaikka Minun sotani on yksilön kertomus, sopii se jokaiselle ylioppilaskirjoituksiin valmistautuvalle abiturientille lähdeaineistoksi historian koetta varten. Yhden miehen kokemukset nivoutuvat Suomen kansan kokemuksiin ja Suomen historiaan.

Hannu Veikko Hoikkalan sota päättyi marraskuun 15 päivänä, jolloin hän sai siviiliin lähtöpaperit. Vuosittain hän kuitenkin aseveljiensä kanssa palaa Ilomantsiin. ”Niin kauan kuin yksikin nuppi heiluu, siellä koonnutaan. Me aseveljet olemme yhdessä tehneet sen työn, joka meidän kohdallemme osui” -RS

Hannu Veikko Hoikkala:

MINUN SOTANI

Sanelun pohjalta toimittanut:

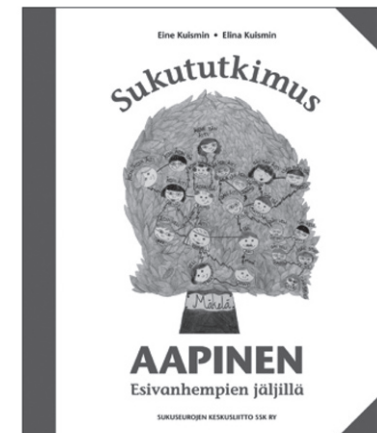
Ulla Maria Hoikkala

ISBN 978-952-92-2313-8

UUTUUS!

Eine Kuismen - Elina Kuismen:

Sukututkimusaapinen -
Esivanhempien jäljillä

Julkaistiin Isovanhempien päivänä 20.10.2007 Helsingissä Karjalatalolla.

Jenny on 11-vuotias koululainen, joka innostuu sukututkimuksesta osallistuttuaan sukuaiheiseen kuvataidekilpailuun. Serkkunsa opastuksella Jenny saa lisätietoa sukunsa tutkimisesta. Lähde sinäkin mukaan esivanhempien jäljille!

Saat haastatteluvinkkejä, tapaat mielenkiintoisia ihmisiä ja opit uusia sanoja ja käsitteitä. Kuulet vitsejä ja kaskuja sekä tarinoita siitä, miten ennen elettiin. Opit rakentamaan sukupuita perheestäsi ja suvustasi tai vaikkapa eläinystävistäsi. Pääset tutkimaan vanhoja valokuvia ja tutustut erilaisiin käsialoihin.

Saat selville, miten voit löytää arkistojen kätkeistä tietoa sukusi vaiheista. Opit myös tutkimaan sukuasi netissä surffaillen. Huomaat, että sukututkimus on hauskaa ja voit päästää salapoliisitaivosi valloilleen. Jos sukututkimukselle antaa pikkusormen, se vie koko käden. Mutta se ei haittaa, sillä olet silloin saanut uuden, mielenkiintoisen harrastuksen loppuelämäksesi

Kirja on pehmeäkantinen, 159-sivuinen ja kooltaan 210x255.

Kustantaja: Sukuseurojen keskusliitto ry, Helsinki

Painopaikka: Ykkös-Offset Oy, Vaasa 2007 ISBN 978-952-99375-4-7 Hinta 25 € + toimituskulut

Onnitteluit` ja muistamissii`

ELINA RUTH JOHANNA SEITSONEN väitteli lääketieteen tohtoriksi Helsingin yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa 27.10.2007.

Elinan äidin mummo, Lyyli Maria Heino, ja äijä, Rudolf Heino, olivat kotoisin Koiviston Kiurlahdesta.

Kiitos mummo ja äijä seuraaviakin sukupolvien kanta-neesta rakkaudestanne, viisaudestanne ja huolenpidostanne!
Pirkko Seitsonen o.s. Heino, Elinan äiti

Diplomi-insinööriksi Teknillisestä korkeakoulusta Otaniemestä on valmistunut KRISTIINA KYLÄKOSKI Helsingistä.

Kristiinan Ukki on Toivo Rii-konen Makslahdesta. Toivo täytti 11.8.07 85-vuotta Kiikassa.

Tällä palstalla julkaisemme onnitte-luja. Ilmoitus kuvallisena 6e. Aineisto digitaalisena otsikolla: Koiviston viesti/onnittelut, osoitteeseen: studio@salokanneltoivonen.fi. Muussa tapauksessa disketti tai CD-levy tai valokuva osoitteeseen: Studio Salokannel & Toivonen, Hämeenkatu 5, 15110 Lahti.

Tekstiä voit liittää mukaan 90 kirjaimen verran. Kuvien lähetyksellä omalla vastuulla. Kuvat palautetaan vain jos mukana on osoitteellinen kirjekuori postimerkkeineen.

Matti Nikula kutsuu

Saavuttaessani 70-vuoden merkkipäivän elämäni ladulla ja ollessani vielä kohtuullisessa kunnossa, ainakin omasta mielestäni. Niinpä tulinkin sellaiseen ajatukseen että onhan se aivan pienen juhlan arvoinen tapahtuma.

Hyvät ystävät, onhan se myös hyvä syy pienen juhlintaan kaiken

Tääl` tapahtuu

Helsingin Koivistolaiset ry.

Marraskuun tupailta pidetään Karjalatalon Laatokka-salissa tiistaina 20.11. klo 18.00
Muistellaan yhdessä koivistolaisia sananlaskuja ja sanontoja. Ja haastellaan seukkojen ja tuttujen kanssa.
Tarjolla on kahvia ja piirakoita!

Muista Sikiä tulla!

Nyt kannattaa tilata vaikka joululahjaksi **Koivisto sanoin, kuvin ja visioin-dvd !**
Tilauksia ottavat vastaan
Veikko Ilmasti, puh. 040-5669050 ja
Pertti Hämäläinen, puh. 0400-416626.
Dvd maksaa kotiin tuotuna 30 euroa, ja sen voi postittaa vastaanottajalle kirjeenä.

Pertti myy myös Martti V. Hilskan toimittamaa kirjaa **Koivistolaiset 1939**.
Kirja maksaa vain 10 euroa + postikulut.
Myös kasettia **Muistellaan laulaen**, joka sisältää koivistolaisia lauluja, on vielä saatavissa.
Se maksaa 10 euroa.

Johtokunta

Turun ja ympäristön Koivistolaiset

Joulujuhlaa vietetään sunnuntaina 9. 12. klo 15 alkaen Ravintola Sinisessä Hetkessä, Ruohonpääntie 27, Turku.
Jouluisen ohjelman lisäksi nautitaan perinteinen joululounas nou-topöydästä. Joululupukkikin on tulossa, joten pieni nimetön paketti pukinkonttiin (n.3€).

Tule nauttimaan kanssamme jouluisesta tunnelmasta.
Ilmoita tulostasi ruokailun takia 1.12. mennessä
Airi Saarinen puh. 239 0611 tai 0400-538 443.

Turun ja ympäristön Koivistolaiset

Lähdemme edulliselle risteilylle Viking Isabellalla tiistaina 8.1.2008. Lähtöaika on klo 21.00 Vikingin Turun terminaalista.
Paluu 9.1.2008 klo 19.50 Turkuun.

Hinta 22 euroa/henk. (A-luokan kahden hengen hytissä) sisältäen:
- buffet lounaan ruokajuomineen (maito, vesi, viini, olut)
- kahvi- ja pullakupongin
- oman ohjelmallisen tilaisuuden kokoustiloissa arpajaisineen

Ilmoita tulostasi Airille puh. 239 0611 tai 0400-538 443

Tervetuloa mukavalle risteilylle!

Perniön ja ympäristön Koivistokerhon

perinteistä joulujuhlaa vietetään 11.12.2007 klo 18.30 alkaen perniön seurakuntatalossa. tervetuloa!

johtokunta

Joululahjaksi

Leena Rossi: Koiviston arkielämää	
1880-luvulta 1930-luvulle	25€
Leena Rossi: Koivistolaiset evakossa	25€
I Koiviston merenkulun historia	8,5€
II Honkalaivat ja halkolastit	8,5€
Länsikannaksen murrekirjakirja	8,5€
Neljännesvuosisata lottatyötä Koivistolla	5€
Sanaparsii Koivistolt	8,5€
Koiviston historia	15€
Merenkävijän muistelmia	5€
Koiviston yhteiskoulu, matrikkeli	5,5€
Koiviston kolmet kasvot	6€
Kurkela - Hoikkala kuvina	20€
Koivisto - Koivisto, laulukirja	15€
(lisäksi postimaksu)	

Tilaukset:
Koivisto-säätiö
c/o Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo
puh. 040-5835 397

Kalliojärven Viihdekeskuksessa järjestetään 14.-15.12.2007 seuraavat tapahtumat

Perjantai 14.12. Lapin kullan iltamat ja jamit.

Ohjelmassa mm.

- Totta ja tarua lapin kullankaivuun historiasta ja tämänpäivän mahdollisuudesta ryhtyä ”Prospäkkäriksi” (kullankaivajaksi) ja hankkia oma valtaus.
- Omakohtaisia kokemuksia kultamatkoille osallistuneiden kertomana.
- Mahdollisuus kullanhuuhdontaan ja löytää oma hippu!
- Aitoa lapin kultaa ja korukiviä -näyttely
- Kuvia kultamailta -näyttely
- Mahdollisuus nauttia ”kultamiehen keitto” kera lapin kullat.
- Vanhanajan musiikkia ja vähän uudempaa. Sekahaku tanssit.

Tilaisuuden järjestää Matti Nikula ja ”Kyröön Prospäkkärit”

Lauantai 15.12. klo 19.00 yhteinen pikkujoulunvietto (juhla joulupöytä 20€/henk.)

Viihdekeskuksesta löytyy kohtuuhintaista majoitusta, esim.
6 hengen mökki 80€/vrk (14€ henkilö + 6€ talon liinavaatteet)
2 hengen huone 45€/vrk (22,50€/henkilö + 6€ talon liinavaatteet)

Olet myös sydämellisesti tervetullut näihin tilaisuuksiin, joissa me Kyröön kullankaivajat” olemme innolla mukana. Ilmoittautumiset ja varaukset: 0400-916 815 tai sp matti.nikula@suomi24.fi, 25.12. mennessä.

Sirkka Rytkölä (os. Hilska) täyttää pyöreät 90 vuotta 1.12.2007

Juhlat vietetään kotona Lahdenkatu 21, Suulisniemi

Tervetuloa! Tuutha siekii

joulukiireen lomassa. Kohottaa maljat ja muistella yhteisiä kokemuksia elomme mutkaisella tiellä.

Olet sydämellisesti tervetullut 15.12.2007 klo 14-17.00, 70-vuotispäiväni johdosta järjestämäni tilaisuuteen Kalliojärven Viihdekeskukseen, Taittosen taloon. Vp 25.11.2007 mennessä

0400-916 815 tai sp: matti.nikula@suomi24.fi
PS. Älä vaivaa päätäsi millään lahjoilla tai kukilla. Sillä sinä olet paras lahja olemalla paikalla.
Jos kuitenkin välttämättä haluat jotenkin muistaa, on matkatilini numero: Nordea 210120-69112